

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΟΛΕΥ

ΤΟ ΣΤΑΧΤΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Έκεινο το φθινόπωρο βράδυ στην μεγάλη τραπεζαρία του έλβετικού ξενοδοχείου, την σχεδόν άδεια, ο Πιερόβελ και η Ίωάννα έγευμάτιζαν σιγά-σιγά.

Το γαμήλιο ταξίδι τους υπήρξε πολύ θλιβερό. Ο Πιερόβελ σιωπούσε από άνια κι' η Ίωάννα από δειλία κι' υπερφάνεια. Έκεινος θεωρούσε την γυναίκα του άνοητη και σεμνότερη και εκείνη, μαντεύοντας ότι την περιφρονούσε, σκέπαζε τον πόνο της με ψυχρότητα κι' αδιαφορία. Καείς από τους δύο δεν γνώριζε τον άλλον καλά, γιατί οι άρραβώνες των είχαν διαρκέσει πολύ λίγο και κατά την διάρκεια των δεν είχε άναπτυχθεί μεταξύ των μνηστήρων καμιά οικειότητα.

Ο Πιερόβελ είχε παντρευτεί για κατήρι της οικογενείας του και γιατί η κοπέλλα που του προξένευαν ήταν πλούσια από καλό σπίτι και όμορφη. Αλλά για να παντρευτεί είχε άναγκασθεί να διακόψει τις σχέσεις του με την Ροζίνα, την φίλη του, την όποια νοσταλγούς, αν και αυτή είχε φροντίσει και βρήκε πολύ γρήγορα άνακαταστάτη.

Μπροστά στην νεαρή του γυναίκα, την γοητευτική μ' όλη τη γλωμάδα, και την μελαγχολία της, μπροστά σ' εκείνη που δεν περιμένα παρά μία ματιά του για να γίνει κόκκινο σάν ρόδο το πρόσωπό της και ένα χαμόγελο για να χαμογελάσει, και η όποια τον άγαπούσε τρυφερά χωρίς να τονιά να του το πη, ο άχαριστος συλλογιόταν την έλιση άχαριστη Ροζίνα.

Έξαφνα, νευρικός, θέλοντας με κάθε τρόπο ν' άποφυγή την πλήξη που του προέκυπτε η γυναίκα του, της είπε :

— Άδριο θ' άνεβώ στην κορυφή του Σαλβαίνι !

Η γυναίκα του άκούγοντας τον άνατίγμισα και ξεχνώντας μπρός τον κίνδυνο την προσποιητή της αδιαφορία είχε έκπληκτη και τρομαγμένη :

— Η άνάβαση είναι επικίνδυνη. Δεν υπάρχει όδηγός έδω για τό βουνά. Σε ίεζαίτω να την άνεβάλω.

— Και γιατί φοβάσαι, άπλητης ο Πιερόβελ με τον σαρκαστικό έκεινον τονόν του που έπάγωνε όλες τις τρυφερές διαχίσεις της γυναίκας του. Γιατί φοβάσαι άφου δεν πρόκειται ναθεις μαζί μου ;

Η Ίωάννα πληγωμένη κατάκαρδια, μόλις μπόρεσε να συγγρατήρη τά δάκρυά της. Σώπασε όμως για να μη προζαλέση καμιά άλλη άπάντηση πιο έξυπλιστική και πιο σκληρή.

Ύστερα από λίγο οι δυο σύζυγοι άποσύρθηκαν στά δωμάτια τους τά όποια συγγνωμόσαν με μία μικρή πόρτα. Η Ίωάννα έλαψε, ο Πιερόβελ όμως, ούτε άκουσε, ούτε φαντάστηκε τά κλάμματα της. Η μικρή πόρτα ήταν κλειστή.

Χωρίς να χαιροτήρη τη γυναίκα του, ο Πιερόβελ έβαλε στην τσέπη του την άλλη μέρα τό πρώι τό μικρό σταχτι του σημειωμάτιο, όπου σκόπευε να σημειώσει τις έντυπώσεις του, να κίνη μερικά στίγματα και να ξεράνη λίγα λουλούδια των Άλπεων, και ξεκίνησε χωρίς νωρίς.

Όσο άνεβαινε στό βουνό τόσο η απόλαση του μεγάλωνε. Ο καθάρος και ψυχρός άέρας, τό άσφμα των λουλουδιών, η γένση των άγρίων φραγκοσταφυλιών, ο ψίθυρος των άρισμένων νεοσυμφών, και η θαμπωτική λαμπρόδα της χιονισμένης κορυφής, της αιχμηρής, της περιφανής, τοίδνε την μέθη εκείνη, τον πυρετό εκείνον, την φρενιτώδη εκείνη έλξη προς τό άφριστο που δίνον πάντα, σέ όσους πραγματικά τους άγαπούνε οι Άλπες.

Αν και κουρασμένος, αν και δεν είχε όλα τ' άναγκαία έφοδια για την άνάβαση που έκανε, ο Πιερόβελ θέλησε να περάση εναν Παγετώνω ό όποιος είχε γλυτοήσει κατά μήκος μιας χαράδρας. Ο Παγετώνας αυτός έμεινε μετέωρος, σχεδόν κάθιστος προς τό κενό, στηριζόμενος μόνο στις άκρες της χαράδρας.

Μ' όλο που έβλεπε τον κίνδυνο ο Πιερόβελ άρχισε να περπατή έπάνω στον Παγετώνω. Τόν παρέσυρε η μέθη του κινδύνου. Περπατούσε πατώντας σέ τρύπες πρόσφατα άνοιγμένες στό μαλακό χώνια και γαντζώνοντας με τά δάχτυλά του τις έξοχες χαράδρας. Έφτασε όμως να ρίξη μία μόνη ματιά στό άπέραντο κενό που έκανε κάτω του, για να καταληφθή από έλλυγο. Το σώμα του έταλαντεύθηκε άνεπαίσθητα. Κατάλαβε ότι θάγανε την ισορροπία του και θάγανε να την ξαναβρή προχωρώντας. Τότε ο μύς ένοιωσε κάτω άπ' τό πόδι του όχι πιά χιόνι, αλλά παγο στερεό, συμπλαγή. Άπ' την κορφή ως τα νύχια, στά νεύρα, στους μύς, στά κόκκαλά του ένοιωσε μία φορτίη να τον διαπερνά. Με ζομμένη άναπνοή, με μάτια όρθάνοιχα άπ' τον κόπο, τόν φάνηκε ότι έβλεπε κιόλα τό φριχτό, τό ακατάσχετο κατακόκκινο του στό κενό. Άναίσθητος άπ' την άγωνία του, άρέβηκε στην πτώση του προς τό κενόν... Ένοιωσε στους κροτάφους του, τό χτύπημα, την κρούα πνοή των φτερών του θανάτου.

Όταν συνήλθε, είδε ότι βρισκότανε σέ ένα στρώμα από χιόνι, στό βάθος μιας ρωγιής λογαλάνης άπ' τις άνταρχειές του παγετώνω. Με τό ένα πόδι σαπισμένο, σκέφθηκε ότι σέ λίγο θά πέθανε. Έξαφνα όμως έβλεπε πόνο τον έκανε να αισθανθή ότι ζούσε άζομη και ο πόνος αυτός ξύπνησε μέσα του την άνάμνηση του έρωτός του. Θυμήθηκε την φίλη του. Και τότε τον κατέλαβε η έπιθυμία — έπιθυμία έτοιμοθανάτου — αν ποτέ εφίσταν να τό πώμα του, να γι-

νότανε γνωστή η τελευταία του σκέψη, η στερνή κραυγή της καρδιάς του.

Έβγαλε λοιπόν από την τσέπη του τό σημειωμάτιό του, πήρε τό μολύβι του και έγραψε στην πρώτη σελίδα :

Ροζίνα, συγχώρησέ με που σ' έγκατέλειπα. Σ' όλη μου τη ζωή δεν άγάπησα παρά μόνον έένα. Και τώρα που πεθαίνω έένα μονάχα άγαπώ.

Ύστερα τό σημειωμάτιό ξέφυγε άπ' τό χέρι του. Ο Πιερόβελ έννοιωσε ότι έπάγωνε. Δάκρυα θόλωσαν τά μάτια του και τό κεφάλι του, έγραψε στους ώμους του...

... Όρως έπέρασαν. Ο Πιερόβελ ξαναβρίσκει δεύτερη φορά τις αισθήσεις του. Μόλις άνοίγει τά μάτια του, βλέπει ότι τον έχουν ξεπλωμένο σ' ένα ξύλινο κρεβάτι, μες σ' ένα σπίτι του βουνού.

Εσώθητε λοιπόν ! Πώς ; Από ποιόν ; Δεν ζητεί να μάθη. Η σκέψη του κουράζει. Βλέπει μόνον.

Η Ίωάννα γλυκειά και όμορφη, γλωμότερη όμως παρ' ό,τι συνήθως, είχε καθίσει στο προσκέφαλό του. Πόσο θλιμμένη φαίνεται ! Τά μάτια της είχε κλαμένα. Ο Πιερόβελ αισθανόμενος συγχωρημένα άζομη, μία ευγνωμοσύνη προς την γυναίκα του, άναρωτιέται αν έχουν βρει άραγε και τό σημειωμάτιό του. Αλλά η γυναίκα του εύτυχισμένη που έσωσε τον άντρα της, τού χαμογελά. Και ησυχώτερος ο Πιερόβελ, ξανακοιμάται, σκεπτόμενος ότι η γυναίκα του δεν έχει βρει τό σημειωμάτιο !

... Έβδομάδες πέρασαν. Στο σπίτι του, στο Παρίσι, ο Πιερόβελ είχε ξεπλωμένος σέ μία σάϊ-λόγγα. Ο γιατρός τον έβεβαίωσε ότι δεν θά μείνη ζωντός, αλλά ότι πολλές μήνες άζομη δεν πρέπει να περπατήση. Η Ίωάννα βρίσεται πάντα κοντά του, λιγώτερο γλωμη από άλλοτε και πιο εύτυχισμένη. Ο Πιερόβελ ξέρει ότι η γυναίκα του τον έσωσε, και η ευγνωμοσύνη του μεταβάλλεται σ' άγάπη. Τώρα μετανοει άζομη περισσότερο και λυπάται για ό,τι έγραψε στο σημειωμάτιο. Ρίχνει ένα βλέμμα στη γυναίκα του για να διαβίση στά μάτια της αν έβρη η όχι τό μυστικό του. Αλλά εκείνη τού χαμογελά ήρεμα. Τότε ο Πιερόβελ, άνακουφισμένος, σκέπτεται. Βρήκε τό σημειωμάτιο αλλά δεν τ' άνοιξε ούτε διάβασε τί είχε γραφή μέσα.

Μήνες πέρασαν τόια. Είχε άνοίξει και στον κήπο ενός έξοχικού σπιτιού ο Πιερόβελ με πολύ θάρρος έκανε τον πρώτο περπάτο του, στηριγμένος στό μπροστινό της γλυκειάς και όμορφης Ίωάννας, που, ροδίνη άπ' τη χαρά, τού χαμογελά σέ κάθε του βήμα.

Τώρα γνωρίζονται και αγαπιούνται. Αλλά τον Πιερόβελ τον βασανίζει άζομη η τάμης για ό,τι έγραψε στό σημειωμάτιο. Είχε ένα βάρος στη συνείδησή του από τό όποιο θέλει με κάθε τρόπο να έλαφρωθή.

— Ίωάννα, της λέγει, σου έφέρθηκα πολύ σκληρά.

— Ας ξεχάσουμε τά περασμένα, τού άπαντά εκείνη τρυφερά.

— Ναι, ναι, ως τά ξεχάσουμε. Υπάχξει όμως και ένα μυστικό που δεν τό ξερω και που πρέπει να σου τό πω γιατί με βασανίζει.

— Γιατί να μη σου τό πης, άφου κι' αυτό θά σου τό συγχωρήσω.

— Μπορώ να είμαι βέβαιος ότι με συγχωρείς όσο δεν τό ξερω ; Και έπειτα θέλω να έλευθερώσω την καρδιά μου από κάθε τί άλλο, για να την γεμίσω όλην από την άγάπη σου. Και μη μρωρώντας πιά να συγγρατήρη ο Πιερόβελ άρχισε να της λέει :

— Στο σημειωμάτιο που βρήθηκε κοντά μου, είχα σημειώσει κεί πο εννε σήμερα για μένα ένα ψέμμα, μία βλασφημία...

Δεν μπορούσα όμως να συνεχίσω, γιατί τόν έπνιγεν η συγκίνησις. Και με στυμμένο κεφάλι και φωνή ήπώχαρη, ψιθυρίζει :

— Βρες τό τό σημειωμάτιο, άνοιξέ το και διάβασε !

Η Ίωάννα όμως, καταλευη από την συγκίνηση και αυτή, άπαντά άμέσως :

— Περπάτο νά τό διαβάσω. Τό διάβασα κιόλα.

Και καθώς ο Πιερόβελ την ζήτησε με άγωνία, τού είπε :

— Όταν σέ τραβήξαν άπ' τον παγετώνω, έννοια σου ησον νεαρός. Η πρώτη μου σκέψη ήταν ότι τις τελευταίες σου βελήσεις τις είχες γράψει στό σημειωμάτιο. Τό πήρα λοιπόν, τό άνοιξα, τό διάβασα και ό,τι διάβασα μου ξέσκιε την καρδιά.

— Και γνωρίζοντας τό μυστικό μου, φώναξε ο Πιερόβελ, σφίγγοντας τό χέρι της γυναίκας του ν' άπέρανη τρυφερότητα, δεν μου κράτησε καμιά κάρδια, με περιούθηθηκε, άποσύθηθηκε σέ μένα, ν' άγάπητες σά να μην ήξερες τίποτε ; Με είχες λοιπόν κι' όλες συγχωρήσει ;

— Δεν είχα τίποτε να σου συγχωρήσω, είπε η Ίωάννα, ενώ δάκρυα έπτάιν άπ' τά μάτια της. Τό μυστικό, που χωρίς να τό θέλω τόλμα, ήταν τό μυστικό του θανάτου σου. Αλλά άφου έξησες, δεν είχα τό δικαίωμα να τό θυτώμαι !

Και με μία υπερτάη θέληση, πνίγοντας τ' άλλα της δάκρυα, έπανελάβε χαμογελώντας γλυκά :

— Ναι, ήταν τό μυστικό του θανάτου σου. Αλλά άφου έξησες δεν είχα τό δικαίωμα να τό θυτώμαι... Και δεν τό θυμήθηκα, και ούτε τό θυτώμαι πιά !..

